

Wyjaśnienia dotyczące naboru nr FEMP.06.20-IP.02-043/25 z dnia 15.05.2025

1. Czy w ramach projektu może być realizowany wyjazd poza województwo małopolskie?

Tak, ale **tylko jeśli jest racjonalny, zasadny i zgodny z zasadami kwalifikowalności wydatków**. Kluczowe znaczenie ma **uzasadnienie celu takiego wyjazdu** i powiązanie go z celami i rezultatami projektu. Wydatki muszą być racjonalne, niezbędne i efektywne. Dodatkowo we wniosku należy wykazać, że podobne działanie nie mogło być realizowane w Małopolsce i do prawidłowej realizacji projektu konieczne jest zrealizowanie działań poza województwem małopolskim.

2. Czy właściwe będzie ograniczenie grupy docelowej pochodzącej z terytorium konkretnej gminy czy osiedla?

Ograniczenie grupy docelowej w projektach do mieszkańców konkretnej gminy lub osiedla **może być właściwe**, ale **musi być dobrze uzasadnione** tj. z diagnozy zawartej we wniosku musi wynikać dlaczego zawężono grupę docelową do wybranego obszaru (np. gminy czy osiedla). Diagnoza jest podstawą dla projektowania założeń projektu.

3. W jaki sposób dokumentować udział uczestnika-analfabety w projekcie, który nie umie się podpisać własnoręcznym podpisem?

Udział uczestnika będącego analfabetą (czyli osoby niepotrafiącej czytać i pisać, a więc również się podpisać) **jest możliwy**, ale wymaga **szczególnego podejścia dokumentacyjnego**, z zachowaniem zasad **rzetelności, weryfikowalności i niedyskryminacji**. Jeśli uczestnik nie potrafi się podpisać z powodu braku umiejętności pisania, to zamiast podpisu stosuje się alternatywną formę potwierdzenia np. osoba przyjmująca dokument powinna zawrzeć odpowiednią adnotację „Uczestnik nie potrafi się podpisać z powodu braku umiejętności pisania. Tożsamość została potwierdzona na podstawie dowodu osobistego. Dokument przeczytano i wyjaśniono jego treść.” Dodatkowo

czynność ta powinna zostać potwierdzona podpisem osoby trzeciej np. pracownika projektu, doradcy zawodowego.

Jednocześnie w dokumentacji projektowej (np. wewnętrznej instrukcji udzielania wsparcia) warto ująć **procedurę postępowania w przypadku uczestników niepiśmiennych**, aby wykazać jednolitość podejścia i zabezpieczenie audytowe.

4. Czy diagnoza stanowi załącznik do wniosku o dofinansowanie?

Diagnoza nie stanowi odrębnego załącznika do wniosku. Analizę sytuacji problemowej grupy docelowej (diagnozę) należy ująć we wniosku o dofinansowanie w tym w szczególności w części E.4 Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu wniosku o dofinansowanie projektu. **Wymogi w zakresie opisywania sytuacji problemowej grupy docelowej zawarte są w Instrukcji wypełniania wniosku** o dofinansowanie projektu z EFS+ (Załącznik na 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEMP.06.20-IP.02-043/25). Zgodnie z zapisami ww. instrukcji we wniosku należy wskazać na jakiej podstawie zdiagnozowana została sytuacja grupy docelowej. Informacje muszą być podawane wraz ze źródłem danych. Przywoływane dane powinny pochodzić z **ostatnich 3 lat** w stosunku do roku, w którym składany jest projekt. Jeśli jednak są dostępne lub możliwe do pozyskania dane z różnych okresów w tym przedziale, we wniosku wykaż dane najbardziej aktualne. Akceptowalne są dane starsze niż sprzed 3 lat, ale tylko wtedy, gdy nowsze dane nie są dostępne. Informacje w tym zakresie należy podać we wniosku.

Jeśli we wniosku będą powoływać się Państwo na dane ogólnodostępne, to w jego treści należy podać informacje, które pozwalają zidentyfikować ich źródło, np. tytuł raportu, data publikacji. Jeśli będą odwoływać się Państwo do badań własnych, to we wniosku należy opisać podstawowe założenia metodyczne/metodologiczne, w tym: badaną grupę, jej liczebność, sposób przeprowadzenia badania, termin badania itd.

Ważne! Z przedstawionej diagnozy sytuacji grupy docelowej powinna wynikać potrzeba realizacji projektu. **Pamiętaj o opisanii zapewnienia partycypacji liderów społeczności romskiej lub organizacji pozarządowych reprezentujących społeczność romskie z obszaru województwa**

małopolskiego w programowaniu działań projektowych, a następnie udział przedstawicieli tych społeczności w realizacji projektu.

5. Jak powinna wyglądać diagnoza? Czy możliwe jest przedstawienie własnych danych np. na podstawie rejestru z wykazu osób romskich korzystających ośrodka pomocy społecznej?

Znajomość lokalnej społeczności Romskiej jest kluczowa w diagnozie potrzeb i planowaniu adekwatnych działań wspierających w projekcie.

Skuteczna diagnoza społeczności romskiej wymaga lokalnej wiedzy, a także współpracy z przedstawicielami Romów. Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru **zakres wsparcia przewidzianego w projekcie powinien zostać skonsultowany z lokalną społecznością romską, co powinno mieć odzwierciedlenie w diagnozie.** Należy zapewnić partycypację liderów społeczności romskiej lub organizacji pozarządowych reprezentujących społeczność romskie z obszaru województwa małopolskiego w programowaniu działań projektowych, a następnie udział przedstawicieli tych społeczności w realizacji projektu.

Możliwe jest przedstawienie własnych danych z badań i analiz. We wniosku należy opisać metodologię, wyniki oraz czas w jakim była dokonana. Diagnoza powinna być powiązana z celami, działaniem i wskaźnikami rezultatu. Diagnoza powinna prowadzić logicznie do tego, dlaczego ten projekt jest potrzebny i co zmieni. Diagnoza to nie opis sytuacji – to uzasadnienie potrzeby działania. Każdy opisany problem powinien mieć odzwierciedlenie w zaplanowanych działaniach i rezultatach. Diagnoza musi logicznie prowadzić do struktury projektu.

Wykorzystuj dane statystyczne, raporty, lokalne strategie oraz własne badania. Należy odwoływać się do faktów, a nie ogólników. Dane powinny być aktualne (ostatnie 3 lata). Należy unikać uogólnień oraz wskazać konkretne bariery, z jakimi mierzą się uczestnicy. Pokazać przyczyny tych problemów oraz ich konsekwencje.

Jeżeli diagnoza opiera się na badaniach własnych, zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku we wniosku powinny zostać opisane podstawowe założenia

metodyczne/metodologiczne, w tym: badana grupa, jej liczebność, sposób przeprowadzenia badania, termin badania itd.

6. W jaki sposób dokumentować udział dzieci w projekcie np. w zajęciach edukacyjnych?

Dokumentowanie udziału dzieci w projektach EFS, zwłaszcza w kontekście zajęć edukacyjnych, wymaga szczególnej uwagi z kilku powodów: **wymogów formalnych, zabezpieczenia interesów dzieci, zgodności z przepisami ochrony danych osobowych, a także przejrzystości w zakresie monitorowania realizacji projektu.**

Pierwszym krokiem przy dokumentowaniu udziału dzieci w projekcie EFS jest zapewnienie, że wszystkie wymagane zgody zostały uzyskane:

- **Zgoda rodziców lub opiekunów prawnych** na udział dziecka w projekcie (np. zajęciach edukacyjnych). Zgoda ta powinna zawierać informacje o zakresie wsparcia, czasie trwania projektu.
- **Zgoda na przetwarzanie danych osobowych** w kontekście realizacji projektu.
- W przypadku projektów EFS, dzieci powinny być zapisane do projektu w sposób umożliwiający ich późniejsze monitorowanie np. dokument potwierdzający status dziecka - zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły dziecka romskiego, orzeczenie o niepełnosprawności (jeśli dotyczy) itp.

Każdy udział dziecka w zajęciach edukacyjnych, warsztatach czy innych formach wsparcia w projekcie musi być odpowiednio **ewidencjonowany przykładowo:**

- **Lista obecności** na zajęciach – zawierająca daty, podpisy opiekunów oraz daty poszczególnych spotkań.
- **Raporty z realizacji zajęć** – co dziecko robiło podczas warsztatów i jakie cele edukacyjne zostały osiągnięte.
- **Zaświadczenia o ukończeniu zajęć edukacyjnych**

Dokumenty muszą być zgodne z wymaganiami dotyczącymi **kwalifikowalności wydatków, ochrony danych osobowych oraz zgodności z celami projektu.**

7. Czy należy zapewnić dostępność jeśli w grupie docelowej nie ma uczestników z niepełnosprawnościami?

Tak, **dostępność** powinna zostać zapewniona, nawet jeśli w grupie docelowej nie ma uczestników z niepełnosprawnościami. Wynika to z ogólnych zasad i wymagań w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)-
Wytyczne dotyczące zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, które kładą duży nacisk na **włączanie społeczne, równy dostęp do zasobów** oraz **równość szans** dla wszystkich osób. W tym kontekście dostępność jest szeroko rozumiana i dotyczy **wszystkich uczestników projektu**, nie tylko osób z niepełnosprawnościami. Działania w projekcie nie mogą tworzyć barier w dostępie do wsparcia i usług.

8. Czy w ramach projektu można zatrudniać asystentów romskich?

Tak, w ramach projektów można zatrudnić asystentów romskich. Zgodnie z założeniami Programem integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2023 Asystenci edukacji romskiej są jednym z najbardziej skutecznych narzędzi zmiany postaw w środowisku romskim. Zatrudnienie **asystentów romskich** w projekcie musi odbywać się zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatków oraz musi być uzasadnione **potrzebą wsparcia osób romskich**. Ich rola powinna być jasno określona w ramach projektu. Włączenia działań dotyczących zatrudnienia lub szkolenia asystentów edukacji romskiej w projekcie będzie przyczyniać się zwiększania integracji społeczności romskiej.

9. Jak należy zakwalifikować pomoc de minimis w projekcie? Czy konferencja będzie taką pomocą?

W polu M.3 wniosku należy przedstawić uzasadnienie występowania pomocy publicznej/pomocy de minimis lub ich braku w projekcie. Wnioskodawca powinien wskazać przesłanki lub ich brak.

Sama organizacja konferencji o charakterze edukacyjno-informacyjnym dla pracodawców na temat np. świadomości Romów nie stanowi co do zasady

pomocy de minimis, jeżeli nie wiąże się z przekazaniem korzyści ekonomicznych konkretnym przedsiębiorcom. Jeśli konferencja ma charakter informacyjny, edukacyjny lub społeczny i jest ogólnodostępna, a celem jej jest zwiększanie świadomości społecznej nie daje uczestnikom wymiernych korzyści gospodarczych nie należy traktować jej jako pomoc de minimis.

10. Czy w ramach projektu można zakupić sprzęt?

Sprzęt może być kwalifikowalny, jeśli jest **niezbędny** do realizacji celów projektu i jeśli spełnia określone wymogi dotyczące kwalifikowalności wydatków. Należy mieć na uwadze, że brak odpowiedniego sprzętu do realizacji działań projektowych będzie wpływać na obniżenie oceny potencjału technicznego Wnioskodawcy.

11. Na jakich zasadach powinny być organizowane staże w projekcie?

Zgodnie z regulaminem naboru staże powinny być realizowane w sposób i na zasadach określonych w tej ustawie i odpowiednich aktach wykonawczych do ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U z 2025 r., poz. 620).

12. Czy w projekcie występuje trwałość?

Nie przewidujemy trwałości w tym typie projektów.

13. Czy w ramach projektu jest możliwe wspieranie świetlicy integracyjnej?

Możliwe jest wspieranie świetlicy integracyjnej jako **element działań projektowych**. Projekt powinien obejmować **kompleksowe działania** na rzecz poprawy wykształcenia i zatrudnienia członków społeczności romskiej. Projekt powinien **obowiązkowo obejmować obszar aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej**. Elementem obligatoryjnym projektów są **zajęcia z podnoszenia umiejętności komunikacji w języku polskim**, w celu umożliwienia pełnego uczestnictwa w procesie edukacji, zdobywania kwalifikacji, łatwiejszego kontaktu z instytucjami i społecznością większościową.

Reasumując działania dotyczące wyłącznie wspierania świetlicy integracyjnej nie mogą stanowić samodzielnego przedmiotu projektu, lecz mogą być jego elementem. Projekt powinien mieć charakter kompleksowy i może obejmować również tego rodzaju działanie.

14. Czy umowę partnerską należy złożyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie?

Wnioskodawca zobowiązany jest do dostarczenia poprawnej i spójnej z zakresem rzeczowym projektu umowy partnerskiej lub innego dokumentu wskazanego jako dopuszczalny w regulaminie wyboru projektów najpóźniej do dnia podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Wzór umowy partnerskiej stanowi załącznik nr 8 do Regulaminu wyboru projektów konkursu nr FEMP.06.20-IP.02-043/25.

15. Czy Partner może być spoza Małopolski?

Partner realizuje wspólnie z beneficjentem projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie. Wnosi do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego udziału realizacja projektu nie byłaby możliwa. Partnerem może być podmiot mający siedzibę poza obszarem Małopolski. Proszę zwrócić uwagę na kryterium dotyczące doświadczenia, które dotyczy zarówno wnioskodawcy, jak i partnera. Partner może pochodzić spoza Małopolski, ale pożądane jest, aby miał doświadczenie w realizacji działań na tym terenie.